

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.
Katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k diplomové práci Bc. Hany Kazdové
na téma „Odpovědnost zhotovitele ve smlouvě o dílo v investiční výstavbě“

Rozsah práce: 56 stran

Datum odevzdání práce: 13. června 2012

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka zvolila téma, jež samo o sobě není nikterak nové. Na aktuálnosti mu nicméně přidává vývoj legislativní i judikatorní. Zvláštní impuls dostala právní úprava přijetím nového občanského zákoníku. Ten však diplomantka v práci nezohlednila, ačkoliv práci odevzdala až dlouho po jeho publikaci ve Sbírce zákonů. Totéž se bohužel týká i aktuální judikatury. Ani ji diplomantka v práci prakticky nereflektuje. Obojí považuji za závažný nedostatek.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako středně náročné. Vývoj judikatury v poslední době natolik pokročil, že zdaleka ne všechna rozhodnutí jsou odborně zpracována. Totéž platí o nové právní úpravě, když ani k ní se dosud nepojí prakticky žádné odborné prameny. Je tudíž zřejmé, že diplomantka musela při vytváření práce provést i vlastní rešerše a v části materie se zorientovat „na vlastní pěst“. Mám obavu, že to se jí nezdařilo. Nový občanský zákoník zcela pominula a s judikaturou pracovala jen minimálně. Práce tím postrádá základní atributy seriózního odborného díla – důslednou reflexi veškerých dostupných vstupních zdrojů. Převažující metoda jejího zpracování je tak velice popisná, podávající základní (a dosti povrchní) informaci, to vše na základě relativně mělkého rozboru.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomantka si vytkla za cíl „ukázat rozsah potenciální odpovědnosti zhotovitelů ze smluv o dílo v investiční výstavbě a zdůraznit potřebu pečlivého zvážení všech rizik zhotoviteli“. Obávám se, že tohoto cíle nedosáhla. Práce jen povrchně a popisně provádí základy právní úpravy. V řadě ohledů vyznívá spíše jako praktická popularizující příručka, seznamující laické uživatele s hlavními právními aspekty věci. K serióznímu odbornému pojednání má daleko. Adekvátně nerozebírá ani specifika toho kterého institutu ve vazbě na investiční výstavbu. Závěry, jež v práci prezentuje, by se mohly prosadit ve vztahu k jakkoliv vymezenému dílu.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předložené práce je zřejmá. Nepochybuji o tom, že dílo je výsledkem diplomantčiny samostatné práce, byť zřetelně kompilační a značně ledabylé.

C. Logická stavba práce

Systematika práce je přehledná a logická. Diplomantka postupně provádí čtenáře jednotlivými potenciálními odpovědnostmi – za vady, za prodlení, za škodu. Postrádám snad jen úpravu odpovědnosti za smluvní pokutu.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Diplomantčinu práci s relevantními prameny nepovažuji za dobrou. Seznam použité literatury není dostatečně reprezentativní. Diplomantka analyzuje řadu otázek ze závazkové úpravy v obchodním zákoníku (odpovědnost za prodlení, za vady, za škodu), využívá k tomu však jen minimum pramenů. Výčet odkazovaných děl je nahodilý a nezahrnuje ani zlomek dostupných zdrojů k institutům, jimž diplomantka věnuje pozornost. Obdobně nedbalá je i práce s poznámkovým aparátem. Nejčastěji diplomantka cituje dílo J. Vícha, které ani není odborným pojednáním z oblasti právní. Sporadická je též práce s judikaturou. To vše se odráží v celkově povrchním vyznění práce.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Pokud jde o hloubku provedené analýzy, má práce značné rezervy. V žádné z pojednaných otázek diplomantka nepřekročila rámec základní, povrchní a vesměs popularizující informace. Vyhýbá se výkladovým problémům, analýze skutečných rizik plynoucích např. z některých rozhodnutí Nejvyššího soudu k odpovědnosti za škodu či za vady, neprovádí skutečný právní rozbor. Příklad za všechny. Diplomantčina reflexe revolučního posunu, ke kterému došlo v dikci § 386 ObchZ od 1. ledna 2012, se vešla do dvou stručných odstavců na str. 59 a 60. Ani zmínka o aplikačních úskalích, které nová úprava vyvolá, např. ve vazbě na judikaturu Nejvyššího soudu k deliktním dopadům porušení smluvní povinnosti na třetí osoby, které nejsou účastníky smlouvy. Tím méně, že by diplomantka pojednala o tom, jak se ke stejné otázce staví nový občanský zákoník a jaké změny tudíž vyvolá jeho účinnost k 1. lednu 2014.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je naproti tomu odpovídající, rovněž grafická stránka práce vyhovuje požadovanému standardu. Z formálního hlediska je třeba upozornit snad jen na to, že poznámkový aparát by neměl opakovaně citovat celá odkazovaná díla. V odborné práci také není nezbytné ani obvyklé přejímat plná znění aplikovatelných ustanovení právních předpisů, byť by obsahovala klíčová pravidla. Informovaný čtenář jejich text dohledá.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Po stylistické stránce nenacházím nedostatky. Chyby ani překlepy jsem v práci nezaznamenal. Za nevhodné považuji pouze používání cizích slov, kde čeština nabízí rovnocenný ekvivalent (viz např. pojem „claim“ na str. 42).

4. Případné další vyjádření k práci

Upozorňuji na nesprávné užití pojmu „firma“ na str. 11 práce. Na str. 15 diplomantka nepřesně uzavírá, že na smlouvu o dílo se v obchodních závazkových vztazích použije pouze úprava obsažená v obchodním zákoníku. Jak by např. diplomantka řešila odpovědnost za vady

zhotovitele, který by (ač účasten obchodního vztahu) neměl postavení podnikatele? Nejsem si jist ani správností tvrzení, že smlouvy v oblasti investiční výstavby budou převážně inominátní (str. 16). Ne vždy také platí, že strany mohou sjednat výši úroku z prodlení odchylně od zákonné úpravy (str. 50). Diplomantka pomíjí nejen možnost, že dlužník nebude podnikatel, ale i speciální úpravu prodlení s placením za zboží a služby ve vztazích mezi podnikateli. Zastaralé jsou odkazy na judikaturu k posuzování přiměřenosti výše úroku z prodlení (str. 51). Diplomantka neměla přehlédnout především nedávné rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu k této věci.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Očekávám, že diplomantka napraví či uvede na pravou míru vytýkané nedostatky věcného rázu (viz zvláště ad 3. E. a ad 4. shora) a doplní údaje o aktuální judikatuře i stavu právní úpravy v novém občanském zákoníku.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Vzdor uváděným nedostatkům považuji práci za způsobilou obhajoby. Nepokládám ji však za nikterak zdařilou. Její celkové hodnocení ponechávám závislé na průběhu ústní obhajoby. Nevylučuji však závěr, že práce by diplomantce měla být vrácena k přepracování, resp. k doplnění.

V Praze dne 11. září 2012

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.